

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/83/2019
Identifikačné číslo spisu: 4615201200
Dátum vydania rozhodnutia: 13.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4615201200.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B. L., trvale bytom v R., zastúpeného advokátom Mgr. Martinom Hurtajom, so sídlom v Nitre, Štefánikova 15, proti žalovanej Ing. Arch. B. T., trvale bytom v C., zastúpenej advokátskou kanceláriou Fons iuris s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kominárska 2,4, IČO: 47 240 318, o vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4Ecud/1/2015, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 27. marca 2018 sp. zn. 4CoE/28/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi priznáva náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 12. decembra 2016 č.k. 4Ecud/1/2015-161 vo výroku I. rozsudok Občianskoprávneho súdu Treviso, Prvého občianskoprávneho senátu (TRIBUNALE CIVILE DI TREVISO, SEZIONE PRIMA CIVILE) číslo 542/2011 z 28. marca 2011 v časti náhrady nákladov vynaložených na konanie vo výške 6 489 € vyhlásil za vykonateľný na území Slovenskej republiky. Vo výroku II. v časti vyhlásenia uznania a vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia vo výroku o odluke manželov, o zverení maloletého K. do výhradnej starostlivosti otca, a v časti povinnosti matky platiť výživné na maloletého syna, návrh zamietol, a vo výroku III. vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Proti tomuto uzneseniu vo výrokoch I. a III. podala odvolanie žalovaná.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 29. septembra 2017 sp. zn. 5CoE/22/2017 vo výroku I. uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o vyhlásení vykonateľnosti rozsudku Občianskoprávneho súdu Treviso, Prvého občianskoprávneho senátu (TRIBUNALE CIVILE DI TREVISO, SEZIONE PRIMA CIVILE) číslo 542/2011 z 28. marca 2011 v časti náhrady nákladov vynaložených na konanie vo výške 6 489 € za vykonateľný na území Slovenskej republiky potvrdil, a vo výroku II. žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Krajský súd v Nitre uznesením z 27. marca 2018 sp. zn. 4CoE/28/2018 uznesenie Okresného súdu Topoľčany č.k. 4Ecud/1/2015-161 z 12. decembra 2016 potvrdil. Zo záhlavia ako aj z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že odvolací súd týmto rozhodnutím rozhodoval o odvolaní žalovanej proti výroku III. uznesenia súdu prvej inštancie, t.j. výroku o nároku na náhradu trov konania.

4. Krajský súd v Nitre opravným uznesením z 25. apríla 2019 sp. zn. 4CoE/28/2018 opravil výrok uznesenia Krajského súdu v Nitre z 27. marca 2018 sp. zn. 4CoE/28/2018 tak, že správne má znieť: „Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Topoľčany č.k. 4Ecud/1/2015-161 z 12. decembra 2016 v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania potvrdil.“ Vo zvyšnej časti ponechal uznesenie nezmenené.

5. Uznesenie odvolacieho súdu z 27. marca 2018 sp. zn. 4CoE/28/2018 v spojení s opravným uznesením z 25. apríla 2019 sp. zn. 4CoE/28/2018 napadla dovolaním žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Dovolateľka namietala, že predmetným rozhodnutím odvolací súd opätovne potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu napadnutom odvolaním. Uviedla, že keďže odvolací súd opätovne potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie bez špecifikácie výroku, podáva dovolanie voči celému rozhodnutiu odvolacieho súdu, teda vo všetkých potvrdzujúcich výrokoch. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, pričom sa ani nevysporiadal s ňou namietanými odvolacími dôvodmi. Mala za to, že odvolací súd sa venoval iba časti výroku II., voči ktorému sa žalovaná vôbec neodvolala. Uviedla, že čo sa týka odôvodnenia rozhodnutia, tak k odvolacím dôvodom súd uviedol odôvodnenie iba v pôvodnom rozhodnutí krajského súdu (uznesení č.k. 5CoE/22/2017-200). Mala za to, že z rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, podľa akých predpisov postupoval. Ďalej poukázala na rozpor medzi výrokom uznesenia a jeho odôvodnením. Zároveň namietala, že uznaním rozhodnutia talianskych súdov došlo k porušeniu jej práv ako aj práv maloletého dieťaťa, a to porušeniu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života a práva na spravodlivé súdne konanie. Taktiež poukázala, že odvolací súd sa nevysporiadal ani so skutočnosťou doručovania a predpismi súvisiacimi s procesným postupom súdu, keď namietala, že zo stany talianskych súdov jej neboli nikdy doručené ako predmetné rozhodnutie, tak ani iné písomnosti. Odvolací súd sa taktiež podľa jej názoru nevysporiadal so skutočnosťami súvisiacimi s neexistenciou náhrady trov konania pri nesporových konaniach. Poukázala na neexistenciu „náhrady nákladov“ trov konania v mimosporových konaniach v právnom poriadku SR a rozpor s verejným poriadkom. Vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu (v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP) namietala, že skutočnosť - výhrada verejného poriadku, tak ako bola prejednávaná a ako bolo o nej rozhodované v predmetnom konaní a napadnutom rozhodnutí, nie je riešená v rámci rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to v súvislosti s uznaním vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alebo aby zároveň zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu považoval dovolanie žalovanej za neprípustné a navrhol, aby ho dovolací súd ako procesne neprípustné odmietol.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je treba odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný

opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t.j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

12.1. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba - strana sporu, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolaním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) oprávnená osoba napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku o náhrade trov konania.

12.2. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

13. Žalovaná podaným dovolaním napadla uznesenie odvolacieho súdu, ktorý uznesením z 27. marca 2018 sp. zn. 4CoE/28/2018 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. Zo záhlavia, ako aj z odôvodnenia uvedeného uznesenia je zrejmé, že odvolací súd týmto rozhodnutím rozhodoval o odvolaní žalovanej podanému proti výroku III. rozhodnutia súdu prvej inštancie - výroku o náhrade trov konania. Uvedené potvrdzuje aj následný postup odvolacieho súdu (ktorý v súlade s pokynom najvyššieho súdu po vrátení veci ako predčasne predloženej na rozhodnutie o podanom dovolaní) opravným uznesením z 25. apríla 2019 sp. zn. 4CoE/28/2018 opravil výrokovú časť uvedeného uznesenia, keď špecifikoval výrok, v ktorom napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil, a to v časti výroku o náhrade trov konania. Z uvedeného je tak zrejmé, že dovolateľka dovolaním napáda uznesenie odvolacieho súdu z 27. marca 2018 sp. zn. 4CoE/28/2018 v spojení s opravným uznesením z 25. apríla 2019 sp. zn. 4CoE/28/2018, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania.

14. Žalovaná dovolaním napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v časti nároku na náhradu trov konania. Dovolateľka výslovne vyvodzuje prípustnosť dovolania na základe ustanovení § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

15. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017 uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

16. V danom prípade dovolateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP a napadla ním uznesenie odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania. Vecou samou nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania (o náhrade trov konania) a ani konečným rozhodnutím vo veci samej (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1354 a 1355, pozri aj

rozhodnutia 2 Cdo 177/2018, 3 Cdo 81/2018, 5 Cdo 4/2018, 5 Cdo 125/2018, 6 Cdo 160/2017, porov. aj R 73/2018). Prípustnosť dovolania je tak v danom prípade podľa § 420 CSP vylúčená, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej, a ani také, ktorým sa konanie končí.

17. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP (ktorý je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP osobitným ustanovením, t.j. *lex specialis*) vylúčená aj v prípade, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m/ CSP). Keďže odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu o nároku na náhradu trov konania, prípustnosť dovolania je tak v danom prípade výslovne vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m/ CSP.

18. Dovolací súd navyše poznamenáva, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, že podľa CSP nie je prípustné dovolanie proti rozhodnutiu o trovách konania (porovnaj bod 27. jeho uznesenia z 8. februára 2017 sp. zn. I. ÚS 56/2017).

19. Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka vzhľadom na potvrdzujúci výrok uznesenia odvolacieho súdu (ktorý v čase podania dovolania dovolateľky nebol opravený opravným uznesením) dovolaním mienila napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu aj vo vzťahu k výroku o vyhlásení vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia (poznámka odvolacieho súdu: o ktorom odvolací súd v predmetnom dovolaní napadnutom uznesení nerozhodoval). Dovolací súd uvádza, že ani v prípade, ak by odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v tejto časti (čo napadnutým uznesením nevykonal), by v danej veci bola naplnená prekážka právoplatne rozhodnutej veci a rozhodnutie odvolacieho súdu by z tohto dôvodu muselo byť (bez vrátenia veci na ďalšie konanie) zrušené. Odvolací súd totiž už o odvolaní žalovanej proti výroku I. uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým vyhlásil vykonateľnosť cudzieho rozhodnutia, rozhodoval uznesením z 29. septembra 2017 sp. zn. 5CoE/22/2017, ktorým rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti potvrdil, pričom toto uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 19. januára 2018 a predstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci (*res iudicata*); navyše, že žiadna zo strán sporu toto rozhodnutie mimoriadnym opravným prostriedkom - dovolaním nenapadla. Dovolací súd zároveň považuje za potrebné uviesť, že v rámci tohto dovolacieho konania nie je oprávnený preskúmať rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nebolo napadnuté dovolaním, a vykonať dovolací prieskum mimo rozsah dovolania a preskúmať rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie o uznaní vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia.

20. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 420 CSP a ani podľa § 421 ods. 1 CSP prípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.